

ཁང་བུམ་བཅེགས་པའི་མཆོད་རྟེན་གྱི་བྱང་བ།

༡ ཞོལ་རྒྱ་རིན་པོ་ཆེས་བཅུམས།

དཀར་ཆག

སྒྲིན་འགོ།/3

མཆོད་རྟེན་བཞུགས་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན།/5

མཆོད་རྟེན་འི་ལྷ་ར་བཞུགས་པའི་ཚུལ།/9

གཟུངས་གཞུག་རྟེན་གྱི་དཀར་ཆག/10

མཆོད་རྟེན་གྱི་གཟུངས་གཞུག་དང་རབ་གནས་གྱི་སྒྲིན།/13

སྟོན་འགོ།

མི་ཤེས་ཕུན་པའི་གཉེན་པོ་སྟེ། །
ཤེས་རབ་འོད་བརྒྱའི་ཐེང་བ་ཅན། །
འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ཀྱི་ཕྱིན་རྒྱལ་ས་ནི། །
སྟོ་ལ་བདུད་ཅིའི་དཔལ་དུ་སྟོལ། །

དེ་ཡང་སངས་རྒྱས་བཙུགས་པའི་ཕུན་པའི་དང་པོར་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད། བར་དུ་བསྐྱལ་བ་གངས་མེད་གསུམ་དུ་
ཆོག་པ་བསགས། མཐར་མཛོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་ཏེ། ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་རིམ་པ་གསུམ་དུ་བསྐྱོར་བ་སོགས་
མཛད་པ་ཆེན་པོ་བཙུག་ཉིས་མཛད། དེ་དག་ལས་གསུང་གི་མཛད་པ་ནི་རྗེ་སྤྲུལ་ཙཱ་ཁ་བ་ཆེན་པོས་མཛད་པའི་རྟེན་འབྲེལ་
བསྟོད་པ་ལས།

མཛད་པ་ཀུན་ལས་གསུང་གི་ནི། །
མཛད་པ་མཆོག་ཡིན་དེ་ཡང་ནི། །
དེ་ཉིད་ཡིན་ཕྱིར་མཁས་པ་ཡིས། །
འདི་ལས་སངས་རྒྱས་རྗེས་བློས། །

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། མཆོག་ཏུ་བསྐྱབས་ལ།མཛོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པར་མཛད་པའི་རྗེས་བློས་ལ་བྱང་ཆུབ་
མཆོད་རྟེན་བཞེངས་པ་ནས་མཆོད་རྟེན་ཆེན་པོ་བརྒྱུད་དུ་གྲགས་པ་བྱང་ཡོད།

དེས་ན་མཆོད་རྟེན་ཞེས་པ་ནི། བསོད་ནམས་བསགས་པ་དང་མཆོད་འབྲུལ་བྱེད་ལུལ་གྱི་ཞིང་ངམ་རྟེན་གྱི་དོན་ཡིན་ལ།
རྗེས་བློས་ཀྱི་རྟེན་ཞེས་བཤད་ནའང་མི་ཆོག་པ་མེད། དཔེར་ན། ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་སྒྲིགས་བཅ་དང་ས་ཐོབ་ཀྱི་
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་གང་དུ་བཞུགས་པའི་གནས་དེ་ཡང་མཆོད་རྟེན་ཡིན་ཞེས། བར་ཕྱིན་གྱི་གཞུང་སྟོམ་ལམ་གྱི་བྱེད་

པའི་སྐབས་སུ་གསུངས་ཡོད། གཙོ་བོ་གཞུང་འདི་དག་ལས་མཆོད་རྟེན་ཞེས་པའི་གོ་དོན་དངོས་སུ་འབྱུང་ཞིང་། མཆོད་རྟེན་གྱི་ཐིག་ཚ་སོགས་ལས་ཕྱི་སྣོད་ཀྱི་འདི་གཉིད་འདི་ཉིད་ཀྱང་རང་བྱུང་ལྷན་གྱིས་གྲུབ་པའི་མཆོད་རྟེན་ཞེས་བཏགས་ལ། དུས་འཁོར་ལས་ཀྱང་རྒྱུད་། མེ། ལྷ། ས་བཅས་བཞི་བོ་ནི་མཆོད་རྟེན་གྱི་བང་རིམ་དང་། རི་རབ་བུམ་པ་བཅས་ཕྱིའི་འདི་གཉིད་མཆོད་རྟེན་དུ་གསལ་བོར་གསུངས་ཡོད།

དེར་མ་ཟད་གངས་ཉི་ཤེ་ཡང་རང་བྱུང་ལྷན་གྱིས་གྲུབ་པའི་མཆོད་རྟེན་ཡིན་ཞེས་གངས་མཚོ་གནས་གསུམ་གྱི་གནས་ཡིག་དུ་མ་ལས་འབྱུང་བ་བཅས། མདོར་ན་མཆོད་རྟེན་ལ་ཆེ་ཆུང་སྣ་ཆོགས་ཡོད་པས་ཆེ་ཆུང་ཆད་བཟུང་མེད་ལ། དབྱིབས་སྣ་ཆོགས་ཡོད་པས་དབྱིབས་ལའང་ཆད་བཟུང་མེད། རྒྱ་ས་རྒྱ་མེ་རྒྱུང་ལས་དཔར་བ་ནས། རིན་པོ་ཆེ་སྣ་ཆོགས་ལས་གྲུབ་པའི་བར་ཆད་བཟུང་མེད་པར་ཡོད་དོ།

འོན་ཀྱང་། སྐལ་ལྷན་དང་བ་འབྲེན་པ་དང་འབྲེན་པ་སོད་ནམས་བསགས་པའི་ཞིང་ས་དམ་པ་ཡིན་པས། བལྟས་ན་ཆད་དང་ལྷན་ཞིང་བཅོ་ཅལ་མཛེས་པ། གསེར་དཔལ་གཡུ་བྱུར་གྱི་རིན་ཐང་ལྷན་པ། ནང་ན་རྟེན་དང་གཟུངས་གཞུག་ཡིད་དག་པ་ཞིག་བཞུགས་རྒྱུ་འདི་ཉ་ཅང་གལ་ཆེན་ཡིན་པར་མ་ཟད། སྐུ་མ་སྦྱིས་ཆེན་དམ་པ་དང་དགེ་འདུན་གྱི་སྡེ་ས་རབ་གནས་དང་བྱིན་བརྒྱབས་ཟབ་མོ་གནང་རྒྱུ་ནི་དེ་ལས་ཀྱང་གལ་ཆེ་བ་ཞིག་ཡིན།

གཞན་ཡང་། སངས་རྒྱས་དང་བྱང་སེམས། ཉན་ཐོས་དང་རང་རྒྱལ་བཅས་ཀྱི་མཆོད་རྟེན་བཞེངས་ལུགས་མི་འདྲ་བ་ནི་མཆོད་རྟེན་གྱི་གཞུང་ལུགས་དང་ཐིག་ཚ་སོགས་ལས་རྒྱས་པར་གསལ།

ད་རེས་གསར་བཅོ་མཛད་པའི་མཆོད་རྟེན་འདིའི་མིང་ལ་ཁང་བ་དང་བུམ་པ་བཅེགས་པའི་མཆོད་རྟེན་ཞེས་བཅོ་དབྱིབས་ཀྱི་ཆ་ནས་མིང་བཏགས་པ་ཡིན་ལ། རྒྱལ་པོ་དང་རང་རྒྱལ་ལུགས་ཀྱི་མཆོད་རྟེན་བཞེངས་ལུགས་བྱང་འབྲེལ་དུ་བས་ཉེ། སྐུ་ཕྱོགས་ཨོ་འུ་རྒྱའི་སྐལ་མིང་འདྲིན་པ་ངས་རང་ཉིད་ཀྱི་བསམ་ཚུལ་བཞིན་བཞེངས་པ་ཡིན་པས། འདི་དང་གཅིག་མཚུངས་ཀྱི་མཆོད་རྟེན་གཞན་ཞིག་ད་སྟོན་མེད།

ང་ཆོའི་རྒྱན་དུ་མཐོང་བའི་མཆོད་རྟེན་མང་ཆེ་བ་ནི། སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་ལུགས་ཀྱི་མཆོད་རྟེན་ཡིན་ཕྱིར་མིག་ལས་དུ་བྱང་ཡོད་པས། འདི་མཐོང་མ་ཐག་མིག་ལ་རུང་ཅམ་མི་བདེ་བ་ལྟ་བུའམ་ཡང་ན་བཅོ་བཏོད་ལ་མཆར་སྤང་སྦྱེ་སྤིང་མོད། དོན་དུ་ངས་ཐེངས་འདིར་རྒྱལ་པོ་དང་རང་རྒྱལ་ལུགས་སུ་བཞེངས་པ་ལ་དགོས་པ་བྱུང་བར་བ་རེ་ཡོད་པར་མ་ཟད། དཔོན་ཀན་(དཔའ་མཆོག་སྟོ་བཏྟན)ཁོང་གིས་པའི་རྟེན་ཡིན་ལ་དཔལ་མཆོག་དཔོན་པོ་ཞེས་མིང་དོན་མཚུངས་པ་ཞིག་ཡིན་པའི་ཆ་ནས་བསམ་པ་ཡིན་པས་དོན་དངོས་དང་མཐུན། རྟེན་གྲིམ་པ་ཡིན་ཀྱང་སྦྱིས་བུ་བྱུང་བར་བ་ལ་མཆོད་རྟེན་བཞེངས་

བའི་ལུགས་སྟོལ་རྒྱ་གར་གྱི་ཆོས་རྒྱལ་ལྷ་པོ་མཆོད་རྟེན་ཡོད་པ་ནས། རྒྱ་ནག་ བོད། མི་ཡུལ། ཟ་རྟོར་སོགས་སུ་
ཡོད་པའི་ལོ་རྒྱུས་མཐོང་སྤྱོད་ལ། རང་རེའི་འབང་ཡུལ་འདིར་ཀྱང་སྟོན་དུས་དཔོན་པོ་དང་བྱུང་བོ་བ། རྣལ་འབྱོར་བ། བྱིས་
སྲགས། ཡང་ན་སྦྱིས་བྱ་བྱེད་པར་བ། དཔེར་ན་དཔལ་མཆོག་སྦྱ་ནག་ལྟ་བུ་ལ་གནས་ཤུལ་སོགས་སུ་མཆོད་རྟེན་དང་འབྲུམ་
ཁང་། ཡང་ན་གདུང་ཐལ་བསྐྱེད་པའི་སྦྱ་ཁང་ཀྱང་བཞེངས་སྟོལ་ཡོད། སྤྱི་བྱང་དུའང་བཙན་མོ་རྣམས་རྒྱལ་སྟོལ་མའི་སྦྱ་གདུང་
བྱང་ཚུབ་མཆོད་རྟེན་བཞེངས་པ་སྤྱི་བྱང་ཆོགས་ཆེན་འདུ་ཁང་གི་གདུང་མདུན་ལྟ་ཁང་དུ་བཞུགས་ཡོད་པ་ལྟ་བུས་མཆོན།

དེ་ལྟ་བུའི་ལོ་རྒྱུས་ཡོད་ཀྱང་ཁྱོད་ཅག་གིས་དཔལ་མཆོག་དཔོན་པོ་སྟོ་བརྟན་ལགས་ལ་མཆོད་རྟེན་བཞེངས་དགོས་པའི་
རྒྱ་མཚན་གང་ཡིན་ཞེ་ན།མདོ་ཙམ་བཤད་པར་བྱ་སྟེ།

མཆོད་རྟེན་བཞེངས་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན།

སྤྱི་ལོ་ཉིས་སྟོང་བཅུ་གཅིག་ལོའི་རྟོར་རྒྱ་ལྷ་བའི་ཆོས་ཉེར་གཅིག་ཉིན་གྱི་ཐོ་རངས་དུས། དགྲུང་ལོ་གོ་གསུམ་བཞེས་
པའི་དཔོན་ཀན་(༡༩༡༩-༢༠༡༡)ཁོང་ཞི་བར་གཟུངས་པ་ཡིན་ལ། ཨ་ལགས་མཐའ་གྲོལ་ཆང་ཐེབས་ཏེ་དེད་ཅག་ལ་གསུང་
རྒྱུར། ཀན་པོ་འདི་མི་རང་ག་བཞིག་མིན། དེད་གཉིས་ཡང་སྤྱི་ཆོགས་གྱི་ལས་རིགས་སོ་སོའི་ཁྱོད་འབྲེལ་འགྲོགས་ཤིན་ཏུ་
ཟབ་མོ་ཡོད། དོན་དག་ཆེ་ཆུང་ཅི་ལ་ཐུག་ཀྱང་ཁོས་ནམ་རྒྱུན་ལས་རྒྱ་འབྲས་དང་འགལ་བའི་བྱ་བ་ལས་མ་སྤྱོད་ལ། ལྷག་
པར་དུ་སྤྱི་མ་དང་དགོན་མཆོག་གསུམ་ལ་ནམ་ཡང་དད་པ་འགྱུར་མ་སྤྱོད། དཔེར་ན། རིག་གསར་གྱི་གཡོན་ལྷན་ལྟ་བུའི་
གདུག་རྒྱུབ་ཁྱོད་ཁོང་ལ་བཅར་དུང་དང་མནར་གཅོད་ཡང་བ་ཐེངས་མང་བྱས་མོད། དགོན་མཆོག་ལ་མི་དད་པ་དང་རྒྱ་
འབྲས་དང་མི་མཐུན་པའི་བྱ་བ་ལས་མ་སྤྱོད་པར་མ་ཟད། ཐ་ན་མིའི་སེམས་ལ་གཞོན་པའི་སྐད་ཆ་ཆོག་གཅིག་ཀྱང་བཤད་པ་
ངོ་མས་གོ་མ་སྤྱོད། འདི་ལྟ་བུའི་ཀན་པོ་གཞན་ལ་གཅིས་སེམས་དང་སྡེ་བ་ལ་སྤྱི་སེམས་ཅན་རིག་རྒྱ་ཏུ་ཅང་དཀའ་མོ་ཡིན།
དེ་བས་ངའི་བསམ་ཚུལ་ཡིན་ན། ཀན་པོ་རང་ག་བཞིག་དང་མི་མཚུངས་པར་བེམ་པོ་ལ་གདུང་ལས་ཡག་པོ་ཞིག་བྱེད་རྒྱ་
དང་། གདུང་སྐར་ཉིན་སྤྱི་རབས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བསོད་ནམས་བསགས་པའི་སྤྱིར་འཁུར་ཅི་ཐབས་རེ་བྱེད་རྒྱ་བྱེད་ཆང་གི་
ཐུགས་ལ་བྱུངས་གསུང་བྱུང་།

ངས་སྐད་ཆ་འདི་དག་གོ་དུས་སེམས་ལ་དོན་དག་མང་པོ་ཞིག་མེ་ལོང་ནང་ལ་གཟུགས་བརྟན་ཤར་བ་བཞིན་འགོག་མེད་
དུ་བྱང་བ་ནི། དཔོན་ཆུང་ཁོང་ཆུང་དུས་སུ་རྩ་རྒྱའི་སྐྱེ་ཕྱོགས་ཤིང་བཟང་རིན་པོ་ཆེ་ཆང་གིས་ཨ་ལགས་དར་ཏན་ཆང་གི་སྐྱེ་
སྐྱལ་དུ་ངོས་འཛིན་གནང་བ་དང་། དཔོན་གོང་མའི་ལོ་རྒྱུས་ནང་ཁོས་གཞན་དོན་སྐྱབ་པའི་ལོ་རྒྱུས་སོགས་ཡིད་ལ་བློ་བ་ནི་
འདིར་འགོད་རྒྱ་མིན་མོད། གང་ལྟར་ཨ་ལགས་མཐའ་བྲལ་ཆང་གི་གསུངས་དེས་སྐྱལ་མ་བྱས་པ་ལ་བསྟེན་ནས་ང་རང་གི་
སེམས་ལ་ཤར་བ་བཞིན་བྱ་བ་དེ་དག་སྐྱབ་མགོ་བཙུགས། ཐོག་མར་ཁྱས་གཞོང་དང་ཁྱས་རས། ཇི་བཟང་བྱུག་ག་བྱར། རྒྱག་
ཆུ་གཙང་མ། མཆོད་པའི་ལོ་བྱད་ཐམས་ཅད་ཆགས་སུ་བྱས། དེ་ནས་གསེར་ལག་དཔོན་པའི་གསོ་སྦྱང་སྒྲ་མ་ལས་ཐོགས་
བ་བཟ་གིས་རྒྱ་མཆོ། དཀར་མོ་དཔོན་པའི་ཆུ་པ་དབུ་མཛེད་བྱར་བ་དཔ་ཆོས། དག་སྦྱང་ལུང་རྟོགས་རྒྱ་མཆོ། དག་སྦྱང་
ཐབས་མཁས་རྒྱ་མཆོ་བཅས་དག་སྦྱང་བཞི་སྟེས་ཆོས་ཀྱི་ཆོ་ག་ཆ་ཆང་བར་བསྐྱབས་ཏེ་སྐྱེ་ཁྱུས་བཟང་པོ་གསོལ།

དེ་དུས་ལོ་དགུ་བརྒྱ་གོ་གསུམ་གྱི་མི་ཆེ་རིང་པོར་འདིག་རྟེན་གྱི་སྦྱིད་སྤྱག་སྒྲ་ཆོགས་ཐུངས་ཤིང་། དག་སྤྱག་སྒྲ་ཆོགས་
བསགས། དུས་བཞིའི་འགྲུར་ཕྱོག་གི་ངོ་གང་དུ་མས་ལུས་ལ་གཅེས་པའི་མི་ཆུན་གྱི་ལུས་པོ་གཉེར་མ་ཅན་དེ། སྒོ་བྱར་དུ་ཤ་
མདངས་དཀར་པོར་སོང་ལ། གཉེར་མ་རིམ་གྱིས་སངས་དེ་གཞོན་ཤུ་ཆགས་པ་ཞིག་ཏུ་བྱུར། དེ་དུས་བདག་གི་སེམས་ལ་སྒྲ་
མ་དང་སྦྱེས་བྱ་དཔ་པ་མང་པོའི་རྣམ་ཐར་ལས་འབྱུང་བ་བཞིན། སྐྱེ་འདས་རྗེས་སུ་གཞོན་ཤུ་ཆགས་པ་བྱུང་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་
དེའི་དོན་ངོ་མ་དེ་རིང་མིག་གིས་དངོས་སུ་མཐོང་བྱུང་བ་འདི་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡིན་རྒྱུ་རེད་སྟེ།

ཆུན་པོ་ངོ་མས་དད་པ་བརྟན་ཅིང་དཔ་ཆོག་གཙང་བ། འཆི་བ་ངོས་ཟིན་ཀྱང་ལྟ་དང་སྒྲ་མས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ཤིང་རྗེས་
སུ་བཟུང་ཡོད་པ་ཞིག་རེད་བསམ་བྱུང་། དེ་ནས་ང་ཆོས་སྒྲ་མ་དང་སྦྱེས་བྱ་དཔ་པ་གདུང་ལས་བྱེད་ཕྱོགས་དང་མཚུངས་
པར། རས་དང་གོས་གྱིས་ལེགས་པར་བརྟམས། དན་སོང་སྦྱང་བའི་རྒྱུད་ལས་གསུངས་པ་བཞིན་མདུད་པ་བྱུག་གིས་ཆིངས་
བརྒྱབ། སྦྱེས་བྱའི་ཆས་སུ་བྱས། དབུ་ལྗེ་ཅེ་ལ་བྱུ་བྱའི་རྟོག་དང་མ་བྱའི་སྦྱོ་མདོངས་གྱིས་བརྒྱན་པ་བཅས་བྱས་ཏེ་
བཞུགས་སུ་གསོལ། ཉིན་རེར་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་ཆོ་ག་མ་ཆད་པར་མཐུས་ཆང་བྱས།

མཆོད་རྟེན་བཞེངས་དགོས་པའི་དོན་དག་གཙོ་བོ་དེ་དག་མ་ཡིན་མོད། གཙོ་བོ་གདུང་སྐར་ཉིན་ཁོ་བོ་ཅག་གིས་གདུང་
གདན་འབྲེན་སྐབས། སྒོ་བྱར་དུ་བཅའ་པོའི་བར་ཐོག་ཏུ་འཕེལ་གདུང་ལྟ་བུའི་རིལ་བུ་སུམ་ཅུ་སོ་གཅིག་བབས་བྱུང་བ་དེ་ཡིན།
རིལ་བུ་དེ་དག་ང་ཆོས་རྒྱན་དུ་མཐོང་བའི་ཡུང་དཀར་དང་ཅུང་ཙམ་འབྲ་མོད། ཡུངས་དཀར་ལས་ཆེ་བ་དང་ཁ་དོག་ངང་སེར།
སྐྱམ་ཅག་གི་བ་ཞིག་རེད།

དེ་ནས་ཁོ་བོས་སྒོ་བཟང་སྐྱབ་བྱུ་བ་དོན་རྗེ་མཆོག་དང་འབྲུམ་མེ་གཉིས་བོས་ཏེ་རིལ་བུ་བསྐྱན་པ་དང་གནས་ཚུལ་བཤད།

རིལ་བྱ་དེ་དག་དཀར་ཡོལ་གཙང་མ་ཞིག་གི་ནང་དུ་བཞུགས་ཏེ་མཆོད་ཁང་དུ་བཞག། རྗེས་ནས་ཡུན་གྱིས་བསམ་ན་ངོ་མས་
ཏྲུལ་ས་ས་དང་ཡ་མཚན་ཆེ་བ་ཞིག་རེད།

ང་རང་ལ་མཆོན་ན་སྤྱི་ས་བྱ་དམ་པའི་རིང་བསྐལ་རིགས་ལྷ་ཡོད་པ་ཡིག་ཐོག་ལས་མང་དུ་མཐོང་བ་མ་གཏོགས་དངོས་
སྤྱི་མཐོང་མེད། ད་རེས་དངོས་སྤྱི་དོན་དག་འདི་དང་འཕྲད་དུས་སེམས་ལ་ཡུངས་འབྱུངས་ལྷ་བྱའི་རིང་བསྐལ་གསུང་བ་འདི་
ཡིན་པ་རེད་སྟེ་སྤྱི་སྤྱི་རྒྱུད་། རྗེས་ནས་སྒྲ་མ་དང་དགོ་བཤེས་འགའ་རེར་བྲིས་ན། དེ་ནི་མཆོད་རྟེན་ཞིག་བཞེངས་ནས་རྟེན་ཁོང་དུ་
བཞུགས་ན་ལེགས་སྤྱི་རེད་གསུངས་བྱུང་། སྤྱི་མཚན་དེ་དག་གིས་ད་རེས་མཆོད་རྟེན་འདི་བཞེངས་དགོས་བྱུང་བ་ཡིན།

གཞན་ཡང་། གཤུང་སྐར་ལུགས་རྟེན་ཏོར་ཆེ་ལྷ་བའི་ཆེས་ཉེར་བྱ་ཉིན། སྐར་མ་ནས་བྱ་འབྲུབ་སྐར། གཟའ་ལྷག་པ། ལྷ་
གཉིས་འཕྲད་པ་བཟུང་ཅི་སྤྱི་རེད་དུས་བཟང་ལ། འཇམ་སྐོར་སྤྱི་བ་གཙོ་བྱས་པའི་གཞོན་སྤྱི་ས་པོ་གསར་སྤྱི་བ་བྱ་བ་བྱུང་
ལྷག་གིས་འཛོག་བྱམས་ལ་གདན་དངས་ཏེ་ཞོར་བྱ་རི་རྒྱལ་གཏེར་ལུང་དུ་གནས་བཅག།

རྟེན་ཞག་གཉིས་ལ་ཆར་ཞོད་མཚམས་མ་བཞག་པས་བྱ་མ་བབས། དེ་ནས་སྤྱི་བཟང་ལྷན་བྱུང་ནས་ཆེ་ཆེ་གཏེར་སོང་
ནས་སྤྱི་བ་གསུམ་བྱས་ཆེ། སྤྱི་བྱར་དུ་སྤྱི་གས་སོ་སོ་ནས་སྤྱི་མང་པོ་འཕྱར་ཡོང་ནས་སར་བབས། ཁོང་གིས་གསུང་དོན།
གཤུང་ལ་བྱེད་ཅག་གིས་སྤྱི་གསོལ་བྱས་པར་མ་ཟད། གནས་སྤྱི་མས་རྟེན་ཞག་སྤྱི་གཅིག་ལ་ཆར་ཞོད་ཆེན་པོས་སྤྱི་ས་
བྱས་པས་དཀར་སྤྱི་རེ་ཡོད་པའི་བེམ་པོ་ཡ་མཚན་པ་གཞན་དང་མི་མཚུངས་པའི་དཀར་པོ་ཞིག་རེད་ཟེ། དེ་ནི་ངས་གོང་
དུ་བཤད་པ་ལྷར་གཞོན་བྱའི་ཤ་མདངས་ཆགས་ཡོད་པའི་དོན་ཡིན།

གཞན་ཡང་། མི་ཀུན་གྱིས་མཐོང་བྱུང་བ་ནི་བྱ་སྤྱི་མང་པོའི་ནང་ན་སྤྱི་སེར་པོ་ཞིག་ཡོད་ལ་སྤྱི་སྤྱི་ཆད་སྤྱི་སྤྱི་ཡུང་འདི་
ལྷ་བྱའི་བྱ་སྤྱི་དེག་མ་སྤྱི་ཟེ། བྱ་སྤྱི་སེར་པོ་དེ་ཐོག་མར་འཕྱར་ཡོང་སྤྱི་མཆུ་བཞག་པ་ནས་བྱ་སྤྱི་ཤ་ལ་བྱུང་པ། ཟེར་
བའི་དཔེ་བཞེན་སྤྱི་སྤྱི་བྱ་ལྷག་གིས་བྱུང་སོང་། བྱ་སྤྱི་དེ་དག་ནི་རྒྱ་ཆུ་སྤྱི་སྤྱི་གས་ནས་འཕྱར་ཡོང་བའི་བྱ་སྤྱི་དེ་
གཞོག་ཅེ་ནག་པོ་ཅན། གཙང་དུ་རྒྱ་སྤྱི་གས་ནས་འཕྱར་ཡོང་བའི་གཞོག་ཅེ་དམར་པོ་ཅན། སྤྱི་གས་པའི་མཚམས་ཐོག་དང་
དཀར་པོ་སྤྱི་སྤྱི་གས་ནས་འཕྱར་ཡོང་བའི་བྱ་སྤྱི་གཞོག་ཅེ་དང་དཀར་ཅན། དུ་སྤྱི་སེར་སྤྱི་སྤྱི་ཆད་ནས་འཕྱར་ཡོང་བ་
ཞེ་ཡིན་སྤྱི་སྤྱི་བའི་བྱ་སྤྱི་དང་ཁ་དཀར་པོ་གཞོག་ཅེ་དམར་སྤྱི་གས་ཅན་བཅས་མཁའ་འགྲོ་སྤྱི་སྤྱི་བའི་བྱ་སྤྱི་མང་པོ་ཆོགས་ལ་
རོལ་སོང་། དེ་ནས་རེད་ཅག་གིས་གཤུང་དུས་ལྷག་མ་ཨར་ཆོག་བྱས་ཏེ་ཆར་མ་ཐག་འབྲུག་གསུམ་ཏེ་ཆར་དཀར་ཉུང་ཅམ་
བབས། རྟེན་ཐོག་ཟེར་བའི་ལུང་བ་ན་འགྲོ་དུས་ཡང་འབྲུག་གསུམ་ཏེ་ཆར་དཀར་བབས། ཡུལ་ལ་ཐོན་དུས་ཡང་འབྲུག་གསུམ་
ཏེ་ཆར་དཀར་བབས་པ་སོགས་ལྷས་བཟང་སྤྱི་སྤྱི་འཛོམ་བྱུང་བ་འདི་དག་ངོ་མས་སྤྱི་སྤྱི་དགོན་མཆོག་དང་ཡུལ་ལྷ་གཞི་བདག་

གིས་བསུ་སྦྱེལ་གནང་བའི་རྟེན་འབྲེལ་ཡག་པོ་རེད་སྟེ་ཡོད།

ཉིན་འདི་དག་ལ་རེ་བ་གོང་ཤར་སྐྱབས་མགོན་ཆང་དང་། སྒྲ་བྲང་ཟམ་ཆ་གསེར་ཁྱི་ཆང་། ཨ་ལགས་ཁ་སོ་ཆང་། འོག་བྱའི་སྒྲ་མ་ཨ་ལགས་མཐའ་བྲལ་ཆང་། གཞན་ཡང་། ཨ་ལགས་རྒྱ་བཟའ་ཆང་། སྐྱ་ཕྱོགས་ཨོ་ཁུ་རྒྱ་ཆང་། ཨ་ལགས་གཙང་བ་ཆང་སོགས་རིགས་གསུམ་སྟེ་ལ་བའི་སྒྲ་མ་མང་པོ་གདན་ཁུ་ཁུ་སྟེ་བསྟོ་སྟོན་ཡང་དག་གནང་། གཞན་ཡང་ལྷ་སྟེ་མི་གསུམ་གྱི་དངོས་དང་སྐྱ་ཆབ་གྱི་མི་སྟེ་མང་པོ་ཕྱོགས་སོ་སོ་ནས་ཡོང་བ་དང་། ལྷག་པར་ཏུ་དཔོན་ཀན་འདིའི་མཆོན་སྟེན་གསུམ་ཆེ་བ་དང་གཞན་ལ་རོགས་རམ། བན་བཏགས་གྱི་བྱ་བའི་བྱ་བ་ཁོངས་མང་བ། སྟོ་བཟང་ལྷན་གྲུབ་དོ་རྩེ་མཆོག་གི་འབྲེལ་བ་དང་གཟི་བརྩིད་གྱིས་ཞིང་ཆེན་མང་པོ་དང་ལས་ཁུངས་མང་པོ། མི་སྟེ་མང་པོ། དགོན་སྟེ་མང་པོ་ཐོན་ཡོད་པ་ནི་འདིར་མི་བཞུགས།

ཨ་ལགས་ཁ་སོ་ཆང་གིས་གསུངས་རྒྱུར། ང་ཤར་སྐྱབས་མགོན་ཆང་དང་རོང་བོ་དགོན་པའི་སྐྱ་ཆབ་བྲས་ཏེ་སྟེན་ལ་ཡོང་བ་ཡིན། རྒྱ་མཆོན་ནི་དཔོན་ཀན་འདི་བསམ་སྟོ་ཆོས་ལ་དཀར་ཞིང་བཅེ་སེམས་འབངས་ལ་ཡོད་པ། རེ་བ་སྟོང་རོང་བོ་དགོན་པའི་སྟོན་ལས་དཀར་པོའི་རྒྱན་མ་ཐུད་པ་བཅས་བསྟེན་པའི་སྟེན་བདག་ཆེན་པོ་ཡིན་པས། ཤར་སྐྱབས་མགོན་ཆང་གི་ཐུགས་བཀོད་བཞིན་ང་སྟེན་ལ་ཡོང་བ་ཡིན། འདི་ལྷ་བྱའི་མི་རྒྱལ་ཆེན་སྟེན་ཆད་སྟེ་མ་སྟོང་ལ། སྟེན་ཆད་ཀྱང་སྟེ་དཀར་བཞིག་ཡིན་གསུངས་ནས་སྟེན་ལས་ཡང་དག་བཟང་པོའི་མཆོས་སྟོར་གང་མང་གནང་།

དཔོན་ཀན་ཁོང་གི་གཞན་པན་ལྷག་བསམ་དཀར་པོའི་མཛད་རྩེས་དང་བསོད་ནམས་ཆོགས་བསགས་གྱི་སྐྱ་བསོད་ཆེ་བ། སྟོ་བཟང་ལྷན་གྲུབ་དོ་རྩེ་མཆོག་གི་འབྲེན་ལས་གཟི་བྱེན་སོགས་གྱི་སྟོ་བས་གྱིས་ཁོང་གི་འདས་མཆོད་སྐྱབས་སྐྱར་གྱི་དགོ་ཅར་གསེར་ལག་དགོན་པ་དང་། དཀར་མོ་མཁའ་སྟོད་གསང་ཆེན་སྐྱབས་སྟེ། གཙང་དགོན་པ། རྩ་རྒྱ་དགོན་པ། སྒྲ་བྲང་བཟ་ཤེས་འབྲིལ། རེ་བ་གོང་རོང་བོ་དགོན་ཆེན། རྩེ་སྒྲ་མའི་གདན་ས་ཆེན་མོ་སྐྱ་འབྲུམ་བྲམས་པ་སྦྱིང་། བྱང་གི་དགོན་ཆེན་བཞི་སོགས་གཙོ་བྱས་པའི་མདོ་སྟོན་ཡུལ་གྱི་དགོན་སྟེ་མང་པོ་དང་། ལྷ་སའི་གཙུག་ལག་ཁང་ནས་གཉིས་ཀྱི་བཀའ་བསྟན་འགྱུར་གྱི་དཔར་ཁང་ཆེན་མོ། རྒྱུད་སྟོད་སྟོན། སེ་འབྲས་དགོ་གསུམ། གཙང་བཟ་ཤེས་ལྷན་པོ། བསམ་ཡས་དགོན་པ་སོགས་གཙོ་བྱས་པའི་དབུས་གཙང་ཡུལ་གྱི་དགོན་སྟེ་མང་པོ། རྒྱ་གར་འཕགས་པའི་ཡུལ་གྱི་དགོན་སྟེ་སེ་འབྲས་དགོ་གསུམ། རྒྱ་ནག་གི་གནས་ཆེན་བཞི་སོགས་དགོན་སྟེ་མང་པོ་དང་། ཡོང་ས་སྐྱབས་མགོན་རིན་པོ་ཆེ་དང་པཎ་ཆེན་སྐྱ་སྟེང་བཙུ་གཅིག་པ་མཆོག་ ཀུན་མཁྱེན་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པ་སོགས་གཙོ་བྱས་པའི་བོད་ཀྱི་དགོན་སྟེ་ཁག་གི་སྒྲ་མ་དགོ་བའི་བཞེས་གཉེན་དང་སྐྱེས་ཆེན་དམ་པ། དགོ་འབྲུན་གྱི་སྟེ་ཆེན་པོ་སོགས་མདོར་ན། མདོ་དབུས་ཁམས་གསུམ་གྱི་དགོན་སྟེ་ཁག་དང་། རྒྱ་

གར་དང་རྒྱ་ནག་གི་དགོན་སྡེ་མང་པོར་དགེ་ཅའི་བསྐྱོད་སྤྱོད་ཐོག་ཏུ་སྦྱར་ཏེ་དམངས་སྒྲོར་འབྲུམ་གཉིས་དང་ཁྱི་བདུན་
ལྷག་གི་ཆོས་ཀྱི་དགེ་ཅ་རྒྱ་ཆེན་པོ་བསྐྱབས་སོ།།

མཆོད་རྟེན་དེ་ལྟར་བཞེངས་པའི་ཚུལ།

མཆོད་རྟེན་བཞེངས་པར་སྦྱ་འབྲུམ་དང་སྒྲ་བྲང་། དེབ་སྒྲོང་བཅས་སུ་སོང་སྟེ་དདུལ་མགར་མང་པོ་འབྲེལ་གཏུགས་བྱས་
མཐར། སྒོ་བཟང་ལྷན་གྲུབ་དོན་དེ་མཆོག་གི་བྱུགས་འདུན་ལྟར་མཁར་རྒྱ་ཐར་ལགས་ཀྱིས་གནས་མཆོག་ལྷ་ས་ནས་ཡུན་ནན་
པའི་རིགས་ཀྱི་མགར་པའི་ཁྱིམ་རྒྱུད་ཀྱི་ལས་ཀ་སྒྲོང་བ། གཞུང་རྒྱུད་དང་ཞིང་ལས་ཀར་གཟབ་ནན་ཆེ་པའི་མགར་བ་ཞིག་
ལ་འབྲེལ་གཏུགས་བྱས་པ་དང་། འབྲུམ་མེ་ལགས་ཀྱིས་དེ་བ་བཞིན་དང་ཡང་ལྷ་སར་སོང་སྟེ། གསར་གཏོད་གནང་བའི་ཁང་
བུམ་བཅེགས་པའི་མཆོད་རྟེན་འདི་ཉིད་ཀྱི་དཔེ་ཚད་དང་བཟོ་དབྱིབས་ཐད་ཀྱི་བཀོད་པ་ལྟར་ཁམས་ཀྱི་ལྷ་བཟོ་བསྟན་དགའ་
དང་ཡུན་ནན་གྱི་མགར་བ་གཉིས་ཀྱིས་མཆོད་རྟེན་གྱི་ཐོག་མའི་ཐིག་རིས་གཏན་ལ་ཐབ།

མཆོད་རྟེན་གྱི་མང་གཞི་འབྲུབ་ལ་ཉེ་དུས། འབྲུམ་མེ་དང་དེད་གཉིས་ཆེད་དམིགས་ཀྱིས་ལྷ་སར་ཡང་བསྐྱར་ཐེབས་ཏེ་
མཆོད་རྟེན་གྱི་ཞིབ་པའི་བཟོ་བཀོད་ཐད་ཐབས་བཀོད་ལེགས་པོ་གནང་བ་ལྟར། མགར་བ་ལ་མཆོད་རྟེན་གྱི་བཟོ་བཀོད་ལ་
ལེགས་བཅོས་དང་ཁ་གསལ་བྱེད་དུ་བཅུག། འབྲུམ་མེ་ལགས་དང་དགེ་སྒྲོང་བཙུན་སྦྱུང་འབྲུམ་མེའི་ཆ་བོ་ཉེ་མ་ཆེ་རིང་
གསུམ་ཀྱིས་ཉིན་བཅོ་ལྔ་ལྷག་གི་རིང་ལྷ་ས་ནས་མཆོད་རྟེན་གནད་འདེན་ཞུ་བའི་བར་དུ་བསྐྱུགས། ལྷག་པར་མཁར་རྒྱ་ཐར་
ལགས་ཀྱིས་བྱ་བ་ཡོད་ཆད་ལ་སེམས་ཁུར་དང་རོགས་རམ། དང་ལེན་བྱས་ཏེ་ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་དུ་རུས་པ་བཏོན་པའི་
བཀའ་ངིན་ནི་བརྗོད་འོས་པ་དང་བརྗོད་མི་རུང་བ་ཞིག་ཡིན།

དེ་ལྟར་ཐབས་བཀོད་དང་སྒྲོན་ལམ་ལེགས་པའི་དགེ་བའི་མཐུ་སྟོབས་ཀྱིས་ཁང་བུམ་བཅེགས་པའི་མཆོད་རྟེན་འདི་ཉིད་
སྤྱི་ལོ་༡༩༠༡ལོའི་ཟླ་༧པའི་ཆེས་བཅོ་ལྔ་ཉིན་ལེགས་པར་གྲུབ་སོ།།

མཆོད་རྟེན་གྱི་རྒྱ་ཆ་གཙོ་བོ་དདུལ་རྒྱ་མ་སུམ་ཅུ་དང་གསེར་ཁེ་སྒྲུ་ཉིས་བརྒྱ་སུམ་ཅུ་སོ་གཉིས། མཆོད་རྟེན་མཐོ་ཚད་
མིད་0.73དང་། ཞེང་མིད་0.45 འོག་པད་འདབ་དང་བཅས་པའི་ཁང་བཅེགས་སྤྱོད་གས་བཞིར་སྒོ་རྒྱ་ཡོད་པ། སྒོ་རྒྱ་

གསེར་གྱིས་བརྒྱུད་ཞིང་ནང་ན་གསེར་སྒྲ་སོར་ཆད་དགུ་ཅན། ལྷོགས་བཞིའི་སྒོ་རྒྱན་གྱི་འབྲམ་བརྒྱུད་དུ་རྒྱལ་སྤིང་སྒྲ་བདུན་
དང་གཡུལ་རྒྱལ་གྱི་མཆོན་མ་འབྱུང་གྱིས་བཀོད་པ། ཤར་དཀར། ལྷོ་སེར། ལུབ་ལྗང་། བྱང་དམར། དབུས་སྒོ་བ་ལྷར། ཤར་
ཆུ་ཤེལ་དང་། ལྷོ་གསེར། ལུབ་སྒོ་སེལ་ཤེལ། བྱང་བསྐྱར་གྱི་དབུས་རྩོད་རིན་པོ་ཆེ་སྒོན་པོ་སྒྲ་རྒྱན་བཀོད་པ། གསེར་གྱི་སྒོ་རྒྱན་
གྱི་སྤྲེང་དང་འོག་གི་འབྲམ་གཉིས་ན་རིན་ཐང་ཆེ་བའི་ལྷ་ཉིག་དཀར་པོ་གཅིག་དང་སེར་པོ་གཉིས་གྱིས་མཆོན་པའི་རྩོད་རིན་པོ་
ལམ། གཟི། ལྷ་རྒྱ། སྒོ་སེལ་དང་ཨིན་ཞི་ལ། བསྐྱར་གྱི་ཆུ་ཤེལ། གཡུ་བཅས་རིན་པོ་ཆེའི་སྒྲ་རྒྱན་དུ་མས་མཛེས་བར་
བརྒྱན་པ། སྤྲེང་ན་གསེར་གྱི་པད་མ་འདབ་བརྒྱུད། དབུལ་གྱི་བུམ་བཅེགས་བཅེགས་ལ་བ་བ་བ་བྱེད་གྱིས་སྒོ་སེལ་པ། ས་བསྐྱར་
འདབ་བརྒྱུད། གནམ་འཁོར་ལོ་ཅིབས་བརྒྱུད། བྲེ་དང་གཡུགས་བདུན་བཅེགས་བཅས་རང་རྒྱལ་ལུགས་གྱི་མཆོད་རྟེན་ལྷར་
དང་། དཔོན་པོའི་ཐོབ་ལ་བྱ་རུའི་ཉིག་དང་མ་བྱའི་སྒོ་བེར་བ་ལྷར་བྱ་རུའི་ཉིག་གིས་བརྒྱན་ཡོད་ལ་ངོ་མས་རིན་ཐང་ལྷན་པ་
ཞིག་ཡིན། སྒོ་བཟང་ལྷན་གྱུ་བ་རྩོད་མཆོག་གི་སྒོ་བ་སྒོན་དང་འབྲེལ་བ། རོགས་རམ་བཅས་གྱིས་འདི་ལྷ་བྱའི་ངོ་མཆོར་
རིན་ཐང་ལྷན་པ་ཞིག་གྱུ་བ་པའི་སྒོ་སེལ་མ་དགོས་ཏེ། ས་སྒྱུའི་ལེགས་བཤད་ལས།

ལྷུལ་ཁྲིམས་ལྷན་པ་སྒོན་པས་འབྱུག།

རྒྱལ་པོ་རྣམས་ནི་ཆོག་གིས་འབྱུག།

ལྷ་རྣམས་བསམ་བསམ་འབྱུག་པ་སྟེ།

ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན། སྒྲེས་བྱ་མཆོག་ནི་རིང་དུ་གནས་ཀྱང་བྱ་བ་སྒྲུབ་ལ་ཉེ་བར་གནས་པ་བཞིན་ལུན་སུམ་ཆོགས་པ་
ཞིག་གྱུ་བོ།

གཟུངས་གཞུག་རྟེན་གྱི་དཀར་ཆག

- (༡) རིང་བསྐྱེལ་རིགས་ལྷ་ལས་ཡུངས་འབྱུ་ལྷ་བྱའི་རིང་བསྐྱེལ་དཔོན་ཀུན་ཁོ་རང་ལ་བབས་པའི་རིལ་བུ་སུམ་ཅུ་སོ་གཅིག་
- (༢) བདེ་བར་གཤེགས་པའི་འཕེལ་གདུང་།
- (༣) རྩོད་པོར་སྒྲུབ་རིམ་བྱོན་དང་སྒྲེས་ཆེན་དམ་པ་དུ་མའི་བྱིན་རྟེན་སྒྲ་མང་འདུས་པའི་རྟེན་འདུས་རིལ་བུ།

(༥) རོ་བོའི་སྐྱེ་ལ་ཁྱུས་རིལ་དང་ན་བཟའ་བྱིན་ཅན།

(༦) སློབ་དཔོན་བརྒྱ་འབྱུང་གནས་ཀྱི་དབུ་སྒྲ།

(༧ ག) གོང་ས་སྐྱབས་མགོན་དབུ་བཞུགས་ཀྱི་མ་ཉི་དྲུང་སྐྱབ་རིལ་བ།

(༧ ག) གོང་ས་མཆོག་གི་ན་བཟའ་བྱིན་ཅན།

(༨) སྐྱེ་བདུན་རིལ་བྱ་བྱིན་ཆེན།

(༩) བྱང་ཆུབ་ཤིང་གི་ལོ་མ་ཡི་གེ་རང་བྱོན་ཅན།

(༡༠) རྒྱ་བོད་མདོ་དབུས་ཀྱི་རྟེན་སྒྲ་བྱིན་ཅན་མཐའ་དག་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བསྐྱས་པ་བྱིན་རྒྱབས་ཀྱི་གཟི་འོད་མཆོག་ཏུ་
འབར་བའི་རྟེན་འདུས་རིལ་བ།

(༡༡) ཐེག་ཆེན་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་ཡོང་ས་པ་སྐྱབས་མགོན་ཆེན་མོ་དབུ་བཞུགས་ཀྱི་ས་མ་ཉི་དྲུང་སྐྱབ་ཀྱི་རིལ་བ།

(༡༢) ལྷ་ལྷན་གཙུག་ལག་ཁང་གི་རོ་བོའི་ཞལ་གསེར་ཕྱོང་གོལ་རིལ་བ།

(༡༣) གོང་ས་མཆོག་གི་དུས་འཁོར་སྤྲུལ་སྤེལ་རིལ་བྱིན་ཅན།

(༡༤) ཐེག་ཆེན་ཆོས་སྤྱིང་གི་མ་ཉི་དྲུང་སྐྱབ་རིལ་བ།

(༡༥) རྟེན་འདུས་ཕྱོང་གོལ་རིལ་བ།

(༡༦) བཅའ་ཆེན་སྐྱེ་ཐེང་རིམ་བྱོན་གྱི་ན་བཟའ།

(༡༧ ག) སྐྱབས་མགོན་བཅའ་ཆེན་སྐྱེ་ཐེང་བཅུ་བ་ཆེན་མོའི་གདུང་ཚྭ་བྱིན་ཅན།

(༡༨ ག) གོང་ས་མཆོག་གི་ན་བཟའ་དང་རྟེན་འདུས་རིལ་བ།

(༡༩ ག) གོང་ས་སྐྱབས་མགོན་ཆེན་མོ་དབུ་བཞུགས་ཀྱི་ས་མ་ཉི་དྲུང་སྐྱབ་མཛད་པའི་རྟེན་འདུས་མ་ཉི་དྲུང་རིལ་བ།

(༢༠ ག) གོང་ས་སྐྱབས་མགོན་ཆེན་མོས་ཡང་སྤྱིང་སྤྱིའི་སློན་ནས་བསྐྱབས་པའི་བདུད་རྩི་ཆོས་སྤྲུལ།

(༢༡) དཔལ་ས་སྐྱའི་ས་སྤྲུལ་རིལ་བ།

(༢༢) བྱང་ཐང་སྐྱེ་ཐེང་དུག་པ་བསྐྱར་པའི་དབང་ཕྱུག་མཆོག་གི་ཕྱག་ཐེང་།

(༢༣) ཁ་འགྲུ་ཆེ་སྐྱབ་ཐབས་ཤེས་ཁ་སྐྱོར་གྱི་སློན་ནས་བསྐྱབས་པའི་ཆེ་རིལ།

(༢༤) གངས་རིན་པོ་ཆའི་སྐྱེ་ལ།

(༢༥) ཐེ་ཁྱི་སྐྱེ་ཐེང་བརྒྱད་པ་འཇམ་དབྱངས་ཐུབ་བསྐྱར་རྒྱ་མཆོའི་ན་བཟའ།

(༡༥) སྒྲི་ཁྱི་སྒྲི་བྱང་གསུམ་པ་འཇམ་དབྱངས་སྐབ་བསྟན་ཉི་མའི་ན་བཟའ།

(༡༦) དཔོན་ཆུང་ཁོང་དབྱང་ལོ་བརྒྱད་ཅུ་གྲ་བརྒྱད་ཀྱི་དབུ་སྒྲི་ཁ་ཆང་།

བོད་ལྗོངས་ནང་བསྟན་མ་སྐྱོན་ཆོགས་སྒྲི་རྟེན་གཟུངས་གཞུག་ཁང་ནས་གནང་བའི་གཟུངས་གཞུག་ཆ་ཆང་།

(༡) སྒྲི་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་རིལ་བུ(སངས་རྒྱུ་ལོད་སྐྱེད་ནས་ད་ལྟའི་བར་གྱི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང་སྒྲི་ས་ཆེན་དམ་པའི་རང་བསྐལ་སྣ་འདུས)

(༢) རྒྱ་གར་འཕགས་ཡུལ་གྱི་སངས་རྒྱུ་ཀྱི་ན་བཟའ་འཁྲུལ་མེད།

(༣) འཕགས་ཡུལ་སྒྲི་ས་ཆེན་དུ་མའི་སྤྱིད་ན་དཀོན་པའི་སྣ་འདུས་རིལ་བུ།

(༤) དཔལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་དང་བདེ་གསང་འཇིགས་གསུམ་སོགས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་རྩལ་ཆོན་བྱེ་མ་བྱིན་ཅན།

(༥) ར་མོ་ཆའི་རྩི་བོ་མི་བསྐྱོད་རྩི་རྩི་གཙོ་ཐལ་འཁྲུལ་མེད།

(༦) ཆོས་རྒྱལ་སྲོང་བཙན་སྐམ་པོའི་བྲག་ཚུ།

(༧) རྩི་སྒྲི་མ་ཙོང་ཁ་བ་ཆེན་པོའི་དབུ་ལྷ་ཆལ་བུ་འཁྲུལ་མེད།

(༨) རྩི་སྒྲི་མ་ཙོང་ཁ་བ་ཆེན་པོའི་བྲག་ཚུ(བྲག་ཚུའི་སྐམ་རྒྱ་གར་རྩི་རྩི་གནས་ཀྱི་སྟོན་པའི་ན་བཟའ།)

(༩) རྒྱལ་དབང་ལྷ་བ་ཆེན་པོའི་སྐམས་ཀྱི་གཟུངས་བྱིན་ཆེན་འཁྲུལ་མེད།

(༡༠) རྒྱལ་དབང་སྒྲི་བྱང་ལྷ་བ་ནས་བཙུགས་པའི་གདུང་ཚུ་བྱིན་ཆེན།

(༡༡) གོང་ས་སྒྲི་བྱང་བཙུགས་པ་མཆོག་གི་དབུ་སྒྲི།

(༡༢ ལྷ) གོང་ས་མཆོག་གི་དབུ་སྒྲི།

(༡༣ ལྷ) གོང་ས་མཆོག་གི་སྐྱོན་བྱིས།

(༡༤) རོར་བུ་སྤྱིང་གའི་རྟེན་སྐམ་ནང་བཞུགས་པའི་གོང་ས་མཆོག་གི་རྟེན་འདུས་རིལ་བུ།

(༡༥) དཔལ་ལྷན་འབྲས་སྐྱེད་ས་མཁས་མང་སྟོ་གསལ་བྱེ་བ་སྤྱིང་བྲ་ཆང་གི་ལྷ་བས་རྩི་དགའ་ལྷན་ཁྱི་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་གིས་དབུས་ཆོས་རྩི་མཁས་སྤྱི་རྣམས་ནས་ཡི་དམ་ཆོས་སྐྱེད་དུ་མའི་སྟོ་ནས་ལྷགས་བསྟེན་གནང་བའི་དམ་ཅན་གཙོ་བོས་གཞན་ཡང་། འཕགས་བོད་སྒྲི་ས་ཆེན་དམ་པའི་བྱིན་རྒྱལ་རྟེན་རྩི་སྐམ་མང་འདུས་པའི་རྟེན་བསྐྱེད་རིལ་བུ།

(༡༦) འབྲས་སྐྱེད་ས་སྟོ་གསལ་སྤྱིང་སྟོ་བ་ཁམས་ཆོན་གྱི་རྟེན་འདུས་སྤྱིད་ན་རྟེན་པར་དགའ་བའི་དམ་ཅན་བྱེད་འཕགས་བཟ་གེས་ཆེ་སྐལ་སྐྱབ་རིལ།

- (༡༧ གོང་ས་མཆོག་གི་ཡོངས་འཛིན་གླིང་རིན་པོ་ཆེའི་བྱང་སེམས་རིལ་བྱ་དཀར་དམར།
(༡༨) མཁའ་འགོ་འབྲུམ་གྱི་དབྱ་སྒྲ་ཟེར་བ་ཞིག།
(༡༩) འབྲས་སྤངས་དགོན་པའི་རིལ་དམར་རིན་ཆེན་བདུད་ཅི་ཀླན་འདུས།
(༢༠) མཐའ་ཡི་རྒྱ་མཆོའི་གནས་ནོ་སྣ་ཆོགས།
(༢༡) བྱང་ཆུབ་སྒྲེ་བདུན་རིལ་བྱ།
(༢༢) རང་བྱུང་ཁམས་ཆེན་པོའི་གཏེར་ནོ་སྣ་འདུས།
(༢༣) དཔལ་འོག་མིན་སྒྲིན་གྲོལ་གླིང་དང་བསམ་ཡས་མཆིམས་བྱ་སོགས་ཀྱི་རྟེན་གྱིན་ཆེན།
(༢༤) རྒྱ་གར་འབྲས་སྤངས་མེ་རུ་དགོན་པའི་རིལ་དམར་ཆེན་མོ་ནོ་རྩེ་པ་ལམ།
(༢༥) ཆུ་བོ་གང་གྲ་དང་མ་པམ་གཡུ་མཆོའི་བྲེ་མ་སྣ་ལ།
(༢༦) གོང་ས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དང་ཀམ་བ་མཆོག་ས་སྒྲའི་བདག་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་རྣམ་པའི་བྲག་ནས་གྱིན་ཆེན།
(༢༧) འབྲས་སྤངས་དགའ་ལྡན་སོ་བྱང་གི་གཟུངས་འབྲུག་ཤིང་པར་མ།
(༢༨) བཟང་བྲག་དང་ཅན་ཅན་དཀར་དམར་དང་བཟང་བྲག་སོགས་སྒྲན་མཆོག་སྣ་འདུས།
(༢༩) རིན་ཆེན་སྣ་ལ།
(༣༠) འབྲུ་རིགས་སྣ་ལ་སོགས་གྱིན་བརྒྱབས་ཆེ་བའི་རྟེན་གྱིས་བྱུང་བྱུང་གཏམས།

མཆོད་རྟེན་གྱི་གཟུངས་གཞུག་དང་རབ་གནས་ཀྱི་སྒོར།

མཆོད་རྟེན་གྱི་ནང་རྟེན་གཟུངས་གཞུག་ཅ་ཆེན་བཞུགས་པ་ཉ་ཅང་གལ་ཆེ་བ་ལྟར། འཕགས་ཡུལ་རྒྱ་གར་ནོ་རྩེ་གདན་དང་། བོད་ཡུལ་གྱི་རྟེན་གྱིན་ཆེན་གོང་གསལ་དཀར་ཆག་ཏུ་བཞུགས་པ་ཡོད་ཆད་ཁང་བུམ་བཞུགས་པའི་མཆོད་རྟེན་འདི་ཉིད་ཀྱི་ནང་རྟེན་དུ་བཞུགས་ཤིང་། སྒོག་ཤིང་བོད་སྤྱོད་ས་ནང་བསྟན་མཐུན་ཆོགས་ཀྱི་སྒྲེ་རྟེན་གཟུངས་གཞུག་ཁང་ནས་ཡུལ་བའི་སྒོགས་བཞི་དང་ཉིན་སྟོང་གི་གནས་མ་ནོར་བའི་རྩ་སྤྱོད་གནས་བྲག་གྱིན་ཆེན་གསེར་གྱིས་མས་བརྒྱན་ཅིང་།

གཟུངས་གཞུག་འབྲུལ་ཚུལ་རྒྱལ་དབང་ལྷ་བའི་གཟུངས་འབྲུལ་མེ་ལོང་ལུགས་ལྟར་གཟུངས་གཞུག་ཆ་ཆང་ཞིང་ཡང་དག་
ཆད་ལྟན་དུ་ལུལ་ཡོད།

ཟླ་མ་སྤྱི་མ་ཆེན་དམ་པ་དང་དགེ་འདུན་གྱི་སྤེལ་རབ་གནས་མཛད་ཅིང་བྱིན་རྒྱལ་མ་ཐབ་མོ་གནང་རྒྱ་དེ་ལས་ཀྱང་གལ་ཆེ་
བ་བཞིན། མཆོད་རྟེན་ལེགས་འབྲུབ་བྱུང་རྗེས་ལྷ་ལྟན་གཙུག་ལག་ཁང་གི་རྩོ་བོའི་མདུན་དུ་དགོང་ཞག་གཅིག་རིང་བཞུགས་
སུ་གསོལ་ཞིང་། སེ་འབྲས་དགེ་གསུམ་གྱི་ཆོགས་ཆེན་འདུ་ཁང་དུ་གདན་ཤངས་ཏེ་ཟླ་མ་སྤྱི་མ་ཆེན་དམ་པ་དང་དགེ་འདུན་
གྱི་སྤེལ་རབ་གནས་དང་བྱིན་རྒྱལ་མ་ཐབ་མོ་གནང་རྗེས་ཡུལ་མདོ་སྤྲད་དུ་རྒྱངས་འཁོར་ལས་གདན་ཤངས།

དཔོན་ཀླན་ཁོང་ཀྱན་ལ་སློང་ཀར་ཞིང་སྤྱི་སེམས་ཆེ་བ། རྣམ་དཀར་དགེ་བའི་ལས་ལ་བཙོན་ཞིང་དད་འདུན་ཆེ་བ་སོགས་
དགེ་བའི་སྟོབས་དང་ཆོགས་བསགས་བསོད་ནམས་ཀྱི་དབང་གིས་མཆོད་རྟེན་འདི་བཞེངས་པ་དང་གཟུངས་གཞུག་འབྲུལ་
བ་སོགས་ཀྱི་དུས་སུ་མ་བསྐྱེགས་རང་འགྲིག་གི་མཐུན་ཆེན་དང་རྟེན་འབྲེལ་ཡག་པོ་དུ་མ་རང་བྱུང་དུ་འགྲིག་ བྱིར་པ་ཡུལ་དུ་
གདན་འདེན་ཞུ་སྐབས་ཀྱང་བལ་ཡུལ་ལྟའི་བཅོ་བོའི་ཡུལ་ནས་གདན་ཤངས་པའི་འབའ་ཡུལ་རྗེ་བོ་རིན་པོ་ཆེ་ཉིད། རྗེ་ཟླ་
མའི་གདན་ས་ཆེན་པོ་སྤྱི་འབྲུམ་བྱམས་བ་སྤྱིང་ནས་རབ་གནས་བྱུང་རྗེས་འབའ་རྫོང་དུ་གདན་འདེན་ཞུ་བའི་བཟ་ཤིས་རྟེན་
འབྲེལ་གྱི་དུས་བཟང་ལ་འཕྲོད་དེ་དགོན་གོང་མ། ཤ་སྤྲང་ཆོ་བྱུག་འབའ་ལུང་བ། མ་བྱང་ཞོལ་མ། འབའ་རྫོང་གོང་རྒལ་ལྷ་
ཡིས་མདོ་ཅེ་ལུང་བ་དང་། མང་རའི་བྱེ་སྤྱ། རི་རྩུང་ཉག་གའབའ་ཐང་སུམ་ཆེན། འབའ་རྫོང་ཐོག་བཅས་རིམ་པ་ལྷ་ནས་
རྒྱངས་འཁོར་བརྒྱད་བརྒྱ་ལྷག་གིས་བསུ་བ་དང་བཅས་ཏེ་འབའ་ཡུལ་ཐང་ཀན་སྤྲད་གྱི་གཞི་བྱིམ་རྫོན་མོ་དུ་གདན་ཤངས་
སོ།

དགེ་འདིས་འཇམ་སྤིང་བདེ་སྤྱིད་དཔལ་གྱིས་འཆོ།

སྤིད་འབྱོར་རིག་གསུམ་དབང་ཐང་ལྷག་པར་དར།

མི་རིགས་མཐུན་སྤྱིལ་མཛའ་བཅའི་གཅིག་ཏུ་སྤྱེལ།

འགོ་ཀྱན་ཤེས་རབ་སྤྱིང་རྗེས་སྤུག་པར་སྟོན།

ཞེས་སྤྱི་ལོ་ཉིས་སྟོང་བཅུ་གསུམ་ལོའི་ཉོར་ཟླ་ལྷ་བའི་ཆེས་ཉེར་དུག་དཔོན་ཀླན་ཁོ་རང་གདུང་སྐར་གྱི་དུས་ཆེན་ཉིན། ༥ སྤྱི་
ཚུགས་ཨོ་ལུ་རྒྱ་སྤྱི་ཤེང་བརྒྱད་པ་གསེར་ལག་སློབ་ཐང་འཇམ་དཔལ་དགྱེས་པའི་རྒྱ་མཆོས། ལྷ་ས་གོང་ཁྲིར་ར་ས་འབྲུལ་སྤྲང་གཙུག་
ལག་ཁང་གི་ཉེ་འགམ་དུ། རང་བཅོ་དང་སློབ་སྤྱིང་གི་མཐའ་དུ་མ་ལྷུང་བའི་སྟོན་ས་ཡང་དག་པར་སྤྱར་བ་དགེ་བར་གྱུར་ཅིག་གྱ།